

[Начало](#) > ... > [Търсене На Практикуващи Юристи](#) > [Намерете Вещо Лице](#) > Belgium

Намерете вещо лице

Съдържание,
предоставено от

Белгия

Белгия

I. Списъци и регистри на експерти

Оправомощени да заемат длъжността съдебен експерт и да приемат и изпълняват задачи като съдебни експерти или да заемат длъжността заклет писмен преводач, устен преводач или преводач-тълковник и да изпълняват възложените им по закон задачи за писмен или устен превод са само лицата, които с решение на министъра на правосъдието или оправомощено от министъра на правосъдието длъжностно лице и по препоръка на Комисията по акредитация са вписани в националния регистър на съдебните експерти и заклетите писмени преводачи, устни преводачи и преводач-тълковници.

Физическите лица се вписват в посочения регистър, ако те:

- са граждани на държава — членка на Европейския съюз, или законно пребивават там;
- не са осъждани с влязла в сила присъда, дори с условна присъда, за престъпление, водещо до глоба, работа или лишаване от свобода, с изключение на присъди за нарушения на правилата за движение по пътищата и присъди, които по мнение на министъра на правосъдието не представляват явна пречка за изготвянето на експертно становище в областта на експертизата и специализацията, в която се регистрират като експерти, или за извършване на писмени или устни преводи от заклет писмени преводачи, устни преводачи и преводач-тълковници на езици, за които са регистрирани като заклет писмени преводачи, устни преводачи или преводач-тълковници. Това се прилага по аналогия за лица, които са осъдени в чужбина да изтърпят наказание от същия характер с решение, което има силата на пресъдено нещо;
- са поне на 21 години, ако са заклет писмени, устни преводачи или преводач-тълковници;
- представят доказателства, че притежават необходимите професионални умения и правни познания;
- заявяват в писмен вид, че са на разположение на съдебните органи;
- предоставят доказателства за професионалната си компетентност и правни познания;
- ангажират се да участват в продължаващо обучение в своята област на компетентност;
- ангажират се да зачитат установения от Краля етичен кодекс, в който се предвижда спазването най-малко на принципите на независимост и непристрастност;
- положили са клетва.

Регистърът и непрекъснатото му актуализиране се управляват от Федералната публична служба „Правосъдие“.

Вписването в националния регистър е валидно за срок от шест години, който всеки път може да бъде удължаван със същия срок. За момента вписванията са временни, докато бъде сформирана комисията по акредитация. Комисията по акредитация започна работата си в началото на юни 2019 г. До 30 ноември 2022 г. трябва да бъдат проверени всичките близо 4000 експерти/писмени преводачи/устни преводачи.

Въведен е преходен план, според който експертите, работещи в съдебните органи, са длъжни да се съобразят с разпоредбите на закона не по-късно от 6 години след датата на влизането му в сила на 10 април 2014 г. В резултат на това той беше отложен до 1 декември 2022 г.

На 24 декември 2020 г. влезе в сила нов закон от 20 декември 2020 г., с който на експертите се позволява да се регистрират във временна база данни. Тяхната временна регистрация е ограничена до 30 ноември 2022 г.

Понастоящем само съдиите имат достъп до регистъра. В бъдеще той следва да бъде достъпен за всички на уебсайта на Федералната публична служба „Правосъдие“.

За да бъде включен в регистъра, експертът трябва да докаже, че притежава необходимото свидетелство за квалификация и правни познания (член 555/8, 4 от Съдебния кодекс).

Това доказателство се предоставя:

- По отношение на професионалната компетентност:
  - за съдебни експерти — като се представи диплома в областта на експертизата, в която кандидатът е подал молба за регистрация като съдебен експерт, и като се представи доказателство за съответния петгодишен опит през осемте години, предшестващи молбата за регистрация, или при липсата на диплома — като се представи доказателство за петнадесетгодишен съответен опит през двадесетте години, предшестващи молбата за регистрация;
  - за заклетни писмени, устни преводачи и преводач-тълковници — всяка получена диплома или доказателство за най-малко две години съответен опит, придобит през осемгодишния период, предшестващ молбата за регистрация, или всяко друго доказателство за владееене на език(ци), по отношение на който(които) са подали молба за регистрация. Професионалната компетентност на съдебните експерти и писмените, устните преводачи и преводач-тълковниците, чието местоживееене е в друга държава от ЕС, може да бъде доказана чрез регистрацията им в съответния регистър в собствената им държава, като те трябва да представят доказателство за това. Кралски указ, който трябва да бъде приет от Федералния парламент, ще определи задълженията за „продължаващо обучение и образование“.
- По отношение на правните познания: удостоверение, издадено след приключване на курс на обучение, което отговаря на условията, определени в [Кралския указ от 30 март 2018 г.](#)

II. Възнаграждение на съдебните експерти

По граждански дела възнаграждението на съдебния експерт се определя от страните. Окончателното решение за това обаче е на съда и той може да намали възнаграждението на предложения съдебен експерт.

По наказателни дела възнаграждението на съдебните експерти се определя с Кралски указ.

Страните не могат да получат правна помощ за заплащане на възнаграждението на експерта.

III. Отговорност на съдебните експерти

Съдебните експерти носят отговорност съгласно общите правила (гражданско/договорно право). Отговорността на експертите не е ограничена по закон.

IV. Допълнителна информация относно производства с участието на експерти

Основните законови разпоредби, приложими по отношение на съдебната експертиза в Белгия, са [членове 962—991 *undecies* от Съдебния кодекс на Белгия](#): (тестът е достъпен на нидерландски, френски и немски език).

В белгийската правна система не се прави разграничение между различните видове експерти, тя включва само понятието „съдебни експерти“. Прави се разграничение само между съдебни експерти, от една страна, и писмени преводачи/устни преводачи, от друга страна.

Тази длъжност е защитена.

1. Назначаване на експерти

Съгласно Съдебния кодекс на Белгия съдебен експерт може да бъде назначен само от съдии и разследващи съдии и/или прокурор.

Въпреки това на страните по делото не е забранено да поискат мнението на своя експерт. Поради това този частен експерт се нарича „технически консултант“. Законът не урежда неговото участие.

Член 962 от Съдебния кодекс на Белгия гласи, че: *„С цел да бъде разрешен отнесен пред тях спор или в случай на обективна и настояща заплаха от спор, съдията може да даде указания на експертите да направят констатации или да дадат становище от техническо естество. Съдията може да назначи експерти, по отношение на които страните са постигнали съгласие. Съдията може да се отклони от избора на страните само с мотивирано решение.“*

а) Назначаване от съда

Няма разлика между назначаването на експерти за целите на производство пред граждански или наказателен съд. Членове 555/6—555/16 от Съдебния кодекс се прилагат както за граждански, така и за наказателни въпроси (член 2 от Съдебния кодекс).

Освен в случаите, предвидени в член 555/15 от Съдебния кодекс (при неотложни случаи или при липса на експерт с необходимите знания и специализация), съдилищата са длъжни да назначат експерт, вписан в Националния регистър на съдебните експерти.

Гражданските съдилища имат правото на преценка да назначат всеки експерт от регистъра, когото считат за подходящ за предложената задача. Те могат да назначават и избрани от страните експерти и нямат право да се отклоняват от този избор, без да се мотивират.

Експертите имат законово задължение да проверят дали не е налице конфликт на интереси.

б) Назначаване от страните по делото

Всяка страна може да поиска становището на собствен експерт по граждански въпроси. Такъв експерт се нарича „технически консултант“. При назначаването на „технически консултант“ страните не трябва да следват конкретни правила или процедура.

2. Процедура

Съдът има право на преценка дали е необходимо експертно становище за спора, или за установяване на истината.

Ролята на експерта е да даде становище на съда в отговор на възложена му от него конкретна задача.

Съдът никога не е обвързан от становището на експерта.

В гражданското производство съдът наблюдава напредъка на експертното становище и гарантира спазването на сроковете и изслушването на показанията на експерта.

Експертът трябва да спазва условията на възложената му задача.

Страните могат да оспорят доклада, като представят изявления или насрещно експертно становище.

Експертите имат право да поддържат връзка със страните по време на производството, но за да се спази принципът на състезателния дебат, всяка комуникация трябва да се извършва в присъствието на всички страни.

а) Експертен доклад

Резултатите от оценката на експерта се представят в доклад.

Докладът включва предварителните условия, работата и констатациите на експерта, както и неговите заключения. Той съдържа и всички документи, с които е направил справка експертът.

Окончателният доклад се подава в съда, който е назначил експерта.

По граждански дела, ако съдът не намери необходимите разяснения, той може да разпорежи или да се изготви допълнително експертно становище от същия експерт, или да се даде друго експертно становище.

б) Изслушване в съда

Съдът може да изслуша експерта по време на съдебното заседание. По искане на експерта или на страните съдията също така може да изслуша техническите консултанти на страните.

Последна актуализация: 27/04/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.